

๑๘ สิงหาคม 2560

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ทุกแห่ง¹
ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกแห่ง

นายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

ที่ กกต.นธ.(ว) ๒๗ /๒๕๖๐ เรื่อง ขอให้ผู้ประกอบธุรกิจเตรียมความพร้อมระบบงาน
รองรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๙ (TFRS ๙)

ด้วยสาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (“สาขาวิชาชีพบัญชี”) ได้ประกาศให้
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๙ (“TFRS ๙”) เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน มีผลใช้บังคับ
ในปี ๒๕๖๒ เป็นต้นไป โดยมีเนื้อหาสำคัญทั้งหมด ๓ เรื่อง คือ (๑) การตั้งสำรองค่าเผื่อลูกหนี้และ
เงินให้สินเชื่อ (๒) การจัดประเภทและการวัดมูลค่าเงินลงทุน และ (๓) การบัญชีป้องกันความเสี่ยง¹
ซึ่งจะทำให้การแสดงรายการ ในงบการเงินสะท้อนรูปแบบการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น รองรับการทำธุกรรมที่ซับซ้อนและเท่าทันต่อพัฒนาการทางการเงินใหม่ ๆ
รวมถึงกำหนดให้สถาบันการเงินตั้งสำรองค่าเผื่อลูกหนี้ได้อย่างเหมาะสมกับความเสี่ยงมากขึ้น
อย่างไรก็ได้ มาตรฐานดังกล่าวจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (“ผู้ประกอบธุรกิจ”) ที่มีรายการเกี่ยวกับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ เช่น
ลูกหนี้บัญชีเงินสด หรือลูกหนี้บัญชีมาร์จิน เป็นต้น รวมถึงเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสาร
ทางการเงินอื่น ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก

สำนักงานเห็นถึงความสำคัญและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ประกอบธุรกิจ
อันเนื่องมาจากการใช้บังคับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้ จึงได้จัดงานสัมมนา
“รู้ทันการเปลี่ยนแปลงสู่ TFRS ๙ สำหรับธุรกิจหลักทรัพย์” เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อช่วย
เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจในเบื้องต้น สำนักงานจึงขอนำส่วนสรุปประเด็นสำคัญ

¹ การบัญชีป้องกันความเสี่ยงตาม TFRS ๙ เป็นเพียงทางเลือกให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะป้องกันความเสี่ยงโดยใช้
ตราสารอนุพันธ์ มิวิธีการบันทึกบัญชีแบบเดิมเพื่อลดความผันผวนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนของผู้ประกอบธุรกิจได้
ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกใช้หรือไม่ใช้แนวทางดังกล่าวได้ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบธุรกิจมากนัก

ของ TFRS 9 ที่จะกระทบต่อผู้ประกอบธุรกิจ และภาระในการจัดเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจ ในประเด็นที่ได้มีการกล่าวถึงในงานสัมมนาดังต่อไปนี้

1. การตั้งสำรองค่าเผื่อสำหรับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ :

TFRS 9 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาจัดซื้อลูกหนี้และตั้งสำรองค่าเผื่อลูกหนี้ โดยต้องพิจารณาจากข้อมูลการผิดนัดชำระในอดีตและปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการผิดนัดชำระ ในอนาคตประกอบกัน เพื่อให้การตั้งสำรองค่าเผื่อลูกหนี้มีความเป็น forward-looking และสะท้อน ความเสี่ยงด้านเครดิตตลอดอายุของลูกหนี้ ซึ่งแตกต่างจากการตั้งสำรองตามแนวทางปัจจุบันค่อนข้างมาก ที่พิจารณาเพียงข้อมูลการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้ในอดีต ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องจัดเตรียม ระบบงานที่ใช้เพื่อการจัดอันดับเครดิตลูกหนี้ ระบบงานติดตามและประเมินความเสี่ยงของลูกหนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการชำระหนี้และมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย ทางเศรษฐกิจที่จะต้องนำมาใช้ในการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าในอนาคต

2. การจัดประเภทและการวัดมูลค่าเงินลงทุน :

TFRS 9 ได้เปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเงินลงทุนใน ตราสารต่าง ๆ โดยกำหนดให้พิจารณาลึกรูปแบบการบริหารเงินลงทุน (business model) และลักษณะ ของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับ (cash flow characteristics) แทนการพิจารณาจากวัตถุประสงค์ การถือครอง ซึ่งทำให้ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาระบบงาน ตลอดจนปรับปรุงนโยบาย การบริหารเงินลงทุนให้สอดคล้องกับแนวทางที่มาตรฐานกำหนด ทั้งนี้ การปรับปรุงแนวทาง การจัดประเภทและการวัดมูลค่าเงินลงทุนตามวิธีข้างต้นจะเปลี่ยนแปลงวิธีการรับรู้กำไรขาดทุนที่เกิดขึ้น จากเงินลงทุน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการแสดงผลการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ

จากประเด็นทั้งหมดที่ได้กล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ในการเตรียมความพร้อมรองรับ TFRS 9 นั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องเร่งดำเนินการตั้งแต่บัดนี้ เนื่องจากจะต้องใช้ ทั้งเวลาและทรัพยากรค่อนข้างมากในการจัดเตรียมระบบงาน ฐานข้อมูล รวมถึงต้องเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการจัดเตรียมเรื่องดังกล่าว ฝ่ายการเงินและการบัญชี เพียงฝ่ายเดียว ไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ แต่จะต้องได้รับความร่วมมือจากฝ่ายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายจัดการเงินลงทุน ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหาร ระดับสูงจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากที่จะสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบถึงความสำคัญและ ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้บังคับ TFRS 9 รวมถึงผลักดันองค์กรให้เตรียมความพร้อมสู่การ เปลี่ยนแปลงและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อเริ่มใช้ TFRS 9 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 จะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมดังกล่าวเป็นความท้าทายที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้ประกอบธุรกิจ

เพราะจะช่วยให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถยกระดับระบบงานและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้มข้นมากขึ้น ระหว่างฝ่ายงานและสอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจ รวมถึงช่วยให้มีข้อมูลอย่างเพียงพอ ในการติดตามและวิเคราะห์ความเสี่ยงของลูกหนี้ได้ดียิ่งขึ้นต่อไป แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน อาจทำให้ผู้สอบบัญชีไม่แสดงความเห็นต่อผลการเงินของผู้ประกอบธุรกิจนี้ ออกจากไม่มีข้อมูลเพียงพอ เพื่อประกอบการพิจารณา จนทำให้ผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถจัดส่งงบการเงินได้ตามที่กฎหมายกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

— ๔ —

(นายรพี สุจริตกุล)

เลขานุการ

ฝ่ายนโยบายธุรกิจตัวกลาง
โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2263-6257